

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติ โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์” อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ที่เลือกเรียนวิชาช่างเขียนแบบ จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 60 คน จับฉลาก เป็นกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT จำนวน 30 คน และกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 18 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT แผนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉาย ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรเชิงพหุ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ
2. ทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติ แตกต่างกัน โดยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับที่ได้รับการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ตะรุสถานท์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบ 4MAT กับการจัดกิจกรรมการสอนแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบ 4MAT กับนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เออร์ซิน (Ursin. 1995 : 143) ได้ศึกษาผลจากการใช้ระบบ 4MAT ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนเกรด 9 ในวิชาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโลก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในรัฐคอนเนตทิคัต จำนวน 48 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยระบบ 4MAT และกลุ่มที่สอนตามหนังสือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอพเพล (Appell. 1991 : Abstract) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรี ด้วยวิธีสอนแบบ 4MAT กับนักเรียนเกรด 5 ที่อยู่ในโรงเรียนชนบทของเมืองพอร์ตแลนด์ รัฐออริกอน โดยศึกษาครู จำนวน 8 คน และผู้สอนให้สอนแบบ 4MAT จำนวน 4 คน และสอนโดยยึดแบบเรียน จำนวน 4 คน และแบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มควบคุมจำนวน 87 คน เรียนโดยยึดแบบเรียน และกลุ่มทดลอง 67 คน ใช้วิธีสอนแบบ 4MAT ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

80

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ 4MAT เป็นรูปแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเขียนร่วมกันในระบบกลุ่มมีการปรึกษาวางแผนงานร่วมกัน ช่วยกันคิดช่วยกันแก้ไขปัญหา ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และปฏิบัติกิจกรรมการเขียนเป็นรายบุคคลตามความสนใจและความถนัดของตนเองหรือตามกิจกรรมที่กำหนด ทุกคนได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 8 ขั้นตอน โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ สนับสนุน ให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเขียนที่หลากหลาย ได้ค้นคว้าศึกษาเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดและประสบการณ์ของตน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนได้แสดงความสามารถเป็นผลงานการเขียนของตน นำเสนอหน้าชั้นเรียน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกถึงความสามารถของตนเองในด้านการใช้ภาษา พร้อมจัดแสดงผลงาน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานและความสามารถของตนเอง เกิดความมั่นใจและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ซึ่งตรงกับแนวคิดของ แมคคาร์ธี (McCarthy, 1990 : 9) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ 4MAT ปลุกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น เป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยคำนึงถึงผู้เรียน 4 แบบ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ทักษะปฏิบัติการเขียนแบบภาพฉาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT กับแบบกระบวนการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบ 4MAT มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิระ ถาวร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสอนทักษะการปฏิบัติ วิโอลอนเซลโลระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยการอ่านโน้ต กับวิธีร้องโน้ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนเซนต์จอห์น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการปฏิบัติวิโอลอนเซลโล และความสามารถในการประยุกต์โน้ตดนตรีปฏิบัติวิโอลอนเซลโลในด้านทำนองและจังหวะ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนเซนต์จอห์น ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยการอ่านโน้ตกับกลุ่มที่สอนโดยวิธีร้องโน้ต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนเซนต์จอห์น มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน กลุ่มที่ 1 เรียนตามแผนการสอนโดยวิธีการอ่านโน้ต กลุ่มที่ 2 เรียนตามแผนการสอนโดยวิธีร้องโน้ต ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยวิธีร้องโน้ต ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติวิโอลอนเซลโล ได้ผลสูงกว่าการสอนโดยการอ่านโน้ต ส่วนการสอนโดยวิธีอ่านโน้ต ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้โน้ตดนตรีปฏิบัติเพลงที่นักเรียนยังไม่เคยเรียนมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

81

ก่อน ได้ผลสูงกว่าการสอนโดยวิธีร้องโน้ต สมปราชญ์ สมณะ (2541 : 91) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ ด้านทักษะปฏิบัติของนิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เรียน โดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์แบบโปรแกรมและบทเรียนวีดิทัศน์แบบสาธิต ผลการทดลอง พบว่า นิสิตที่เรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์แบบ โปรแกรม และนิสิตที่เรียนด้วยบทเรียน วีดิทัศน์แบบสาธิต 5 เรื่อง ได้แก่ อุปกรณ์ที่สำคัญในการผลิตรายการวีดิทัศน์เบื้องต้น การจัดแสดง คำสั่งกล้องและภาษาภาพ กระบวนการผลิตรายการวีดิทัศน์ และการตัดต่อวีดิทัศน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนทุกเรื่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545 : 19) ที่ระบุถึงทักษะกระบวนการปฏิบัติไว้ว่า การลงมือทำงานด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการฝึก วิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล การทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะสามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าหมาย การฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนกระบวนการทำงาน จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

1.1 จากผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ส่งผลดีต่อนักเรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติ ดังนั้นครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้นี้ ไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างหลากหลายด้วยตนเอง ซึ่งครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งสภาพความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนแต่ละคน

1.3 ในการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ครูผู้สอนควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้า เช่น ทำการทดลองแผนการสอน และใบงานก่อนนำไปสอนในชั้นเรียน เพื่อดูผลหรือปัญหาที่เกิดขึ้นว่า เป็นอย่างไร ตลอดจนวางแผนการใช้คำถามนำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะทำให้ นักเรียนสามารถ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

82

แก้ปัญหา และหาคำตอบได้ โดยใช้เวลาไม่นานเกินไป และได้ข้อสรุป แนวคิดหรือหลักการที่สำคัญด้วยตัวของตนเอง

1.4 การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องกำหนดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับทักษะที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน ไม่มากหรือน้อยเกินไป ทักษะบางอย่างอาจต้องใช้เวลาในการฝึกฝนนานมาก ซึ่งครูต้องคอยแนะนำ ทุกขั้นตอน จนกว่านักเรียนจะสามารถปฏิบัติเองได้ และเกิดความชำนาญ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในลักษณะนี้กับเนื้อหาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในเรื่องอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาศึกษาสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้แบบ 4MAT กับตัวแปรอิสระอื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์